

anOnImus,

kdo joka

?

miha jensterle

Za
to
pravlj^očno resničnost

se
zahvaljujem

ženi, ki me je učila vztrajnosti in odpuščanja
Danici in Jožetu, ki sta me učila nesebičnosti,
hčerki, ki me je učila hrepenenja, nemočne odsotne prisotnosti,
sinu, ki me je učil upoštevanja in pravičnosti,
materi, ki me je učila brezpogojne vdanosti in dobrote,
očetu, ki me je učil pisati, ker nikoli ni znal prisluhniti do konca,
a njegova SOLZA BREZUPA mi je zbudila upanje,

vsem

bratom in sestram tega sveta,

ki so mi križali in mi križajo pot ali z mano sanjajo isto resničnost,
saj me vsi učijo o pravičnosti in krivičnosti,
o dobroti in krutosti ne le današnje družbe,

in

aNoNiMuSu,

brezimmemu,

ki me je vodil po sanjah resničnosti

?
? pravljica?
?
sanje

?
? resničnost?
?

1

Odprem oči.

V trenutku vem, da me je zbudil neobičajen hrup.

"Nekdo je jokal," mi šine v glavo.

"Nekaj se dogaja!"

"Le kaj..?" me vrže pokonci.

Pogled skozi okno mi zapre sapo.

"Saj ni res...!?", ne morem verjeti očem.

"Z ljudmi je nekaj narobe", si pomanem iz oči prizor pred sabo; a trume se še kar naprej veselo objemajo, jokajo, kričijo, padajo na kolena kot v zahvalno molitev...

Ulica, običajno tako brezčutno hladna, polna drug mimo drugega drvečih, resnih, zamišljenih ljudi, sledečih svojo pot v, od drugih odtujene, lastne sanje...

"A danes plešejo in jokajo od radosti?" me zbega skrivnostna sprememba vzdušja na ulici.

"Svet se je zvrnil na glavo...Le kaj se je zgodilo?" me zbode radovednost; in me porine na ulico...

...planem ven; in obstojim kot vkopan.

Iz pobočja hriba zijata vame žreli dveh tunelov.

"Včeraj ju še ni bilo!" mi presenečen zatrjuje spomin; in kot hipnotiziran se znajdem pred ozko, vabečo odprtino.

Opazim, da se ljudje vriskajoč drenjajo skozi razsvetljeni vhod. Začudi me njihova odločenost in njihovo navdušenje. Zdi se, kot bi v njih umrle vse skrbi. Plešejo. Jokajo od veselja. Vijejo roke v zahvalno molitev. Kot bi bilo konec sveta...

Prestrašena slutnja mi utiša misli; in sluh prične loviti razpoznavno.

Iz nerazpoznavnosti trušča tisočerih grl pričnem razločevati klice Bogu in pozdravljanje Kristusa. Med molitvami, jokom in smehom pričnem razbirati pomene krikov.

"Tu je! Prišel je! Končano je! Konec je sveta! Huraaa! Nismo upali in čakali zaman. Konec je trpljenja. Končno nebesa..."

Groza me pahne v obupano tišino:

"Kaj, če je res...?", a misel noče videti svojega konca.

Iz slepe zbeganosti mi pozornost pritegne napis nad vhodom.

Spomin počasi prepozna črke: *"N E ..."*, a razum ne more, noče dojemati *"...B E S A"*.

Upiram se preočitnemu zaključku.

"Če je tu vhod v raj...?"

Utrinek spomina na drugi tunel mi v zadnjem upanju obrne glavo. **PEKEL** zablešči in zmrzne v ledeno vročino.

"Sodni dan!" me prešine gotovost.

Zadnje upanje se sesede v neizbežno:

"Neee! Le še bolečina? Le še večna bolečina...?"

Nekaj v meni se ustavi..

"Kako lepo je bilo živeti, plezati po..", prične obujati vesele vtise spomin.

Celotno telo čutim v stanju upiranja.

"Konec...?" ne morem verjeti. *"Resničen konec...? Vsega kar je...? Nič več žvrgolenja ptic, čudovitosti sončnih zahodov....?"*

"Vse to je bilo," zablešči zopet tabla **PEKEL**; in potegne

pozornost iz groba *"... a je preminulo. Ni več!"*

Začutim, da zmanjkuje tal pod nogami....

"...In danes je dan sodbe in plačila. Pravično po dejanjih..."

Padem v grozečo tišino...

Neusmiljeno me prestavi v prihajajočo, neizbežno kazen.

Zabuljenega v svojo predstavo o grozotah večnih muk, v žalost brezkončnega trpljenja, me nekaj zmoti...

Čudno...

"Gužva pred nebesi.. samota pred peklom...?" prebije grozo logika in se ubesedi.

Oči spet spregledajo.

Pogled mi ujamejo grozeče dveri pod napisom.

Misli skopnijo. Le opazujem.

"Res, " počasi dojemam, "...le tu in tam, kot naskrivaj se skozi široko zevajočo odprtino v PEKEL zmuzne kaka nerazločna senca..."

"Tako malo zlih ne poznam. " zakliče k razsodnosti pravičnost. Pogled mi pristane na gužvi pred rajem."...In tudi toliko dobrih ne."

...Opazujem kot začaran...

Bolj ko gledam, manj verjamem.

"Nekaj ni v redu!" zaskrbi previdnost ta nelogičnost.

Bolj in bolj me preveva nejasen občutek razdvojenosti... .

"...ne more biti krivičen", nenadoma odloči logika. Nezavedno naredim gib proti PEKLU...

... in...

pod seboj zagledam žalostno povorko.

Uklenjeni v verigah, brezčutni obrazi prihajajo iz temnega tunela in capljajo vdani v pogubljenje. V njihovih očeh ni iskre upanja...

Ne morem odtrgati pogleda s teh obrazov.

...Zgroženost mi zalije telo...

....Prepoznam obraze...

"Saj so isti, tisti, ki so se na vhodu navdušeno drenjali v raj"

me udari krik spoznanja. A nenadno zaznanje, da dogajanje opazujem z nekakšnega balkona, da sam sploh nisem med

capljajočimi, zaseka še globlje: "Zakaj jaz tu in oni tam? In kje sploh...?Kje sploh sem?"

"Sem si prišel z ukano,"

me glas iz otplosti zdrami v zaznavanje okolja.

"Nisem sam..." mi šine,

a glas **Anonimusa** mi zamrzne misel.

"Privedlo te je opaženje nelogičnosti med dogajanjem in dejanjem, med podatkom in zgodbo, med celoto in delčkom, med trenutkom in večnostjo. Ni te pripeljala tvoja dobrot, kajti naložil si si veliko bolečin v svojo prihodnost ..." Začutim stisk strahu v želodcu

"...a ker nisi meril na tehtnici boljšega..."
besede se oddaljijo v komaj zaznavno šepetanje, kajti pozornost
mi priteguje obraz v množici capljajočih pod mano. "...in nisi
zagledan v..."

Bolečina kaosa izklopi uho.

"Očeeee!", me prepoznanje vrže proti omrtvenim očem; a v
grozi se zavem, da ne morem premakniti najmanjše mišice
telesa.

"Zakaj....???" ne dojamem.

Onemim v obupnem iskanju odgovora.

"Le poglej jih,"

me zopet uroči **Anonimus**.

Pozornost mi pritegne bleščava napisa NEBESA in gužva pod
njim.

"Vsaka obljuba sreče jim vzame vso razsodnost.

*Na rob prepada napišeš kar hočeš: SREČA, SVOBODA,
DOMOVINA, LJUBEZEN, BOG, NEBESA; in že slepi slepo
skačejo.*

Nihče ne podvomi, ne prisluhne, ne preveri,...

*Kot mungosi vdano derejo v valove morja, v samomor, tako
verniki vdano tavajo za svojimi utvarami. Verjamejo v vsaka
vrata..."*

Spomin mi za trenutek pred oči postavi iz tunela prihajajoče
slepe oči, zapuščenost pred PEKLOM in množico vztopajočih
v NEBESA. Vse tri prizore hkrati; in telo mi zapolni nenadna
gotovost. "Prevara...!. Vrata...prevara. Nekdo je zamenjal
tabli...", kriči v meni jasnost spoznanja.

Občutek, da sem 'vedel, da je nekaj narobe', mi ponudi trenutek
predaha, oporno točko, toda obup in jeza nad prevaro razbijeta
gotovost v zastrašujočo nevednost.

Zastane mi dih: "Kdo neki je zamenjal....?"

"Poglej!"

me iz zmede spet potegne glas **Anonimusa**.

Spet buljim v capljajoče obraze.

*"Nad vrati so prebrali besedo NEBESA, slepo so sprejeli
BESEDO za vodnika; in zdaj so tu..."*

V to solzno dolino prihajajo le slepi, sledeč svoje slepilo."

V zavest mi udari napis: **NEBESA**.

"Tudi beseda NEBESA je slepilo! Vrata so lažna." me prešine.

"A ljudje ne vedo..." Končno se lahko na nekaj oprem in uprem. "Rečeno jim je bilo, da bo prišel, da bo vstal..." šepnem v opravičilo.

*"Res je na vratih zmešnjava," mi **Anonimus** ustavi misel*

"... a vrata so le merilo zaslepljenosti.

BESEDA je le past, toda ljudje se priženejo v pogubo sami..."
"... ženejo se sami?" zaslišim svoj naraščajoči dvom.

*"Dobremu človeku ni pomembno, kaj piše na vratih" je potrpežljiv **Anonimus**. "Ne išče zase vhod v odrešenje in nima metra, da bi zmeril vrednost, sodil drugim in sebi. Je enakovreden z vsemi in z vsem. Ničesar ne verjame, a vsemu zaupa. Človek pa, ki meri, resnično dojema kot lažno, a laž mu je sveta resnica....*

Poglej!"

*zagledam vhod pod tablo PEKEL "...vhod v pekel sameva. Poglej tja," mi **Anonimus** spet obrne pozornost na veseljačenje pred vhodom v NEBESA. " Vriskajo...Izmerili so se bili, stehali pravičnost svojih dejanj; in določili so si sedež v rajju.*

Vsak izbira sam. Vsak gre skozi vrata sam... a ima možnost tudi, da ne vstopi..."

Vrsti drenjajočih v NEBESA ni videti konca, pred menoj pa v neskončnost capljajo slepe oči.

*"Samovšečnost jih prižene," kar naprej doni **Anonimus**. Všečnost je slepilo in hkrati gonilo zaslepljenca.*

Slepi časti predstavo o sebi, in ta vzvišenost mu je merilo upoštevanja sebe in drugih..."

Resnica povedanega mi vzbudi nemočno žalost...

*"Vsakdo je imel priliko..." mi vsrka pozornost **Anonimus**. "a pristransko merilo ne more stehati pravično.*

*Lažejo si sami.
Krivo so zmerili sebe in krivo so merili druge.
Sedaj so tu, verniki BESEDE in merilci svoje vrednosti.
Narcisi.
V to solzno dolino prižene le samoljubje, prevzetnost,
samoprevara..."*

*Obnemim....
a v zavesti mi kar naprej odmeva:
"...prevara...samoprevara...samo prevara...sam..."
"Oooooooooooooče..." zaslišim svoj krik...
...in...*

...in nenadoma...

se zablujim v TV.

Pozornost mi pritegne spikerjev glas: *"D.Š., večkratni ubežnik iz zapora, je spet pobegnil in oropal banko v L...Ljudem je pred očmi mahal s pištolo in jim grozil, da jih bo vse postrelil...!"*

Slučajno zatečeni, kateremu je ropar meril s pištolo v čelo, šokiran zajoka iz ekrana: *"Mislil sem, da je konec. Začutil sem dih smrti....."*

"Grožno!"

se zgrozim, ko si predstavljam, da se to dogaja meni...

"...je še vedno na begu..." me kar vrže iz naslonjača.

"Takšne norce bi morali..." zatulim k varnosti...

...a...

preden se misel dokonča,

se mi pred očmi znajde radoživ otrok, ravno veselo vstopajoč skozi vrata. Zajame ga, iz jokajoče matere valeč se, pljusk obupa.

"Kaj se je zgodilo...?" mu strah pusti odprta usta. Sočutje ga požene materi v tolažbo.

"Oče...!" zaječi mati

"V gostilni...Preveč je udaril soseda...Vedela sem, da se bo enkrat..."

Otroku se v grozi razprejo oči, zajoka v soobup; in se v trenutku zvije v strašen obraz, ki me sovražno opazuje iz ekrana....

...

Kri mi zledeni hladni pogled,

usta D-ja se zganejo.

"Bila je nesreča. Ni mislil..." me skameni D-jev glas *"a odpustil ni nihče. Ne on sebi, saj je utonil v alkoholu...ne oni njemu.*

A očetu niso upali nič..., jaz pa sem bil majhen.

"Tale je pa sin od..!" -so kazali name.

"Jabolko ne pade daleč..."-sem jih slišal šepetati.

Niso odnehali;

v meni pa je rastel bes in zmedenost: "Kaj, za vraga, sem pa jaz kriv?"

Bolj so krivili mene, bolj so s tem povzdigovali sebe. Vedno bolj in bolj so se imeli za boljše od mene. A jaz sem vedno težje prenašal njihovo vzvišenost, vedno bolj mi je krivica v jezi stiskala pesti. Krotil sem se, zatajeval svojo bolečino...; še vedno sem upal. Na skrajnem robu gneva sem potrpežljivo iskal vsaj en obraz...

Niso odnehali.

Potem enkrat...

sem krivico zbrcal v blato. Bolečina žaljivke "...morilčev sin..." je prižgala temo v mojo zavest. Pretepel sem prvega...

"Vedeli smo....", so zmagoslavno klicali 'vedci'.

"Pregovori držijo."

Jaz pa sem, z blagoslovom: "Pravici je zadoščeno. Prav mu je, tam ga bodo že naučili!" pristal v popravnem domu...

Ostalo veš iz časopisov. Tam sem se res izučil."

"Po krivici obsojen in nemočen otrok plačuje za očetov greh..." plane spoznanje iz otrplosti.

Brezobzirna privoščljivost krutih me zgrozi.

"Koliko nedolžnih otrok trpi zaradi krivic staršev, zaradi brezčutne družbe vasezagledanih 'vedcev'...?" me zalije vrtinec sočutja in besa.

"Vsaka krivica..." me ustavijo ustnice

"... je v meni ubila delček veselja, delček sočutja, delček upanja, delček pravičnosti; in vsakič, ko je prevzetna krivičnost ležala v prahu pred mojimi nogami, prestrašena, nemočna in zgrožena v svoji izkrivljenosti, sem začutil zadoščenje.

Vračal sem bolečino... Naj čuti, kar povzroča....

A ni jih bilo konca.

Isti krivični, zaničevalni odnos, le različni obrazi."

Zazdi se mi, da se v očeh obraza na ekranu zasveti solza.

"V zadoščenju kmalu nisem več našel tolažbe. Le še gnus....

*Prenehal sem iskati odrešujoči obraz.
Vsi 'pravični' so mi obrnili hrbet. Še mati. V obupu je
skrepenela." šepeta skremžena grimasa.*

" Zmagali so.

*Upanje je pokopano. Veselje je izmrlo.
Ne občutim več. Bolečine ni več. Le smrtna praznina. Nikogar
ni..."*

*Val osamljene, zevajoče praznine me zavije v neznosnost.
"Vem...", se skozi solzo zasveti obup neizbežnosti "moja pot bo
prekinjena najbrž v kaki banki. A prenehati ne morem, kajti le
ko nekomu ob čelo pritisnem pištolo in zaznam njegov smrtni
strah, le tedaj najdem stik s še eno, moji sorodno, že na pol
mrtvo dušo prekletega nemočnega otroka..."*

*Občutek imam, da me solza v očesu srka vase, da se utapljaajoč
v odporu in usmiljenju borim za življenje....*

ko

me vsrka v TV spikerjev glas:

*"...nevaren." mi zazveni v uho "...Policija uporablja vsa
sredstva, da kriminalca najde in zagotovi varnost poštenim
državljanom..."*

*"Poštenim...?" me vzdigne val in zalije v nemočen bes. "Pahnili
ste ga v temo in odbili v osamljenost, sedaj pa, pravičneži,
lovite spako, ki ste jo bili ustvarili sami, in pribijate na križ, kar
ste obsodili, prekleli prej, ko je bilo rojeno!"*

*Zbije me v gnev, prav tisti D-jev gnev, nad morilci otroških duš,
nad obsojajočimi vzvišenci, ki tuje in lastne otroke odbijajo v
kaznilnice, v norišnice, v kasarne, na igle...*

"Prekle..." zaslišim tuliti svoj glas,

*ko zagrmi ob meni **Anonimus**: "Kdor prekolne, preklinja sebe"...*

Otrpnem v zgroženosti....

iz ekrana

pa z obsodbo v glasu spiker bruha mojo lastno vzvišenost:

"Takšne norce je treba..."

Strah, usmiljenje in razočaranje,

obsodba, objokovanje in jeza se združijo v vrtinec groze...
Zazdi se mi, da v kaosu podirajočega se sveta slišim svoj krik.
Le s težavo prisluhnem...
"oproš.č.e.n.j...e..."

3

"Kdor sodi, sodi samemu sebi.
*Sodba je **merilo** vzdušja duše, ki sodi;*
*in sodba je **obsodba** duše, ki sodi."*

Odmev

Anonimusovega svarila

razpade v ptičje petje.

Odprem oči.

"Kje sem?"

me vrže iz postelje.

Skočim k oknu.

Ulica je skoraj zapuščena, le nekaj vase zamišljenih postav hiti
za 'seboj'. Sonce mi udarja v oči.

"*Tunela sta izginila!*" me prijetno preseneti spomin.

Tlesk avtomobilskih vrat me potegne iz misli.

Nagnem se skozi okno.

"*Oče!*" mi v radosti zastane srce. "*Živ si! Hvala...*" mrmrajo
ustnice. Oddahnem se: "*Le sanjalo se mi je. Čudne san....*"

Pomaha mi z roko, v kateri je zvit časopis. Opazil me je.

Okno avta se odpre.

"*D. je spet ropal...*" me zadanejo besede

"*...Takšne norce je treba...*" besede utonejo v naraščajočo
grozo.

"*Oče! Neeeeeeeeeee...*" mi krik para telo "*Ne reci...!*"

Skozi meglo vidim avto zaškripati na ulico.

"*Mudi se mu v cerkev*" me prešine

"danes je dan svete BESEDE..."

Začutim omotico...oči mi za trenutek razsveti napis
NEBESA...topim se kot snežinka...zagrozi mi
PEKEL...padam...

4

...zaslišim capljanje...

zagledam se v tisoče slepih oči, ki zrejo le predse...

Reka prihajajočih iz tunela prevare mi tolmači, da sem spet...

"Ali spet sanjam...?"se vpraša spomin.

"...ali pa si sanjal prej....?"se vmeša dvom.

"Zaslepljeni so bili s samopodobo..." me okameni v
prislunnenje **Anonimus**.

"Čakali so konec sveta, " nadaljuje **Anonimus**. "...potrpežljivo
čakali so raj, na prijatelja, da pride in jih reši; in ponosni,
vzvišeni so bili v svoji veri.

Čakali so konec krutosti. Niso videli, da njihovo sprijaznjenje z
izkoriščevalskim vzdušjem človeškega sveta uničuje svet, da
njihova lastna vzvišenost in brezobzirnost uničujeta raj, ki jim
je bil dan.

Niso videli, da mora svet umreti le, če ne umre njihova
zabloda, njihova lastna samoprevara, samopomembnost."

"Saj tam zunaj pred vrati ne vedo!" me sune.

"...Zabuljeni so v svojo blodnjo, a mislijo, da vidijo resnico.

Gledajo, a ne vidijo...da je vse, kar doživljajo in zaznavajo,
prevara!..."

..capljanje mi zapolni sluh...

Pogled na capljajoče mi stiska želodec.

"S svojimi merili so varali sebe in druge, a niso vedeli, da
preverjajo le sebe.

Vse dokler niso pravi prijatelji....." se oddaljuje Anonimusov glas;

Zalije me novo upanje. "Če si pridobim prijatelja...?;

a...
pred oči mi plane film.
Dogaja se pretep.
Opazim, da mi suvajo prijatelja.
Dvigne se mi tlak v sencih in stisnejo pesti.
Čutim, da me grabi jeza.
"Pomagaj!" začutim njegov zgroženi pogled.
Usmiljenje me vleče in jeza me poriva v skok,

a...

*"Človek," me potegne nazaj **Anonimusov** glas " je občutljiv le do prijatelja.*

Do tujega je brezbrizen. Tujega ne vzame v obzir. Tuje se mu ne smili. Ne upošteva. Ne vpraša... Le brani prijatelja. Kot prijatelja dojema vsakega, ki mu vedno pritrjuje, ki se mu ne upira, ki mu tudi v krivičnosti stoji ob strani, ki ga brani. In vsaka pritrditvev prijateljstva še večja njegovo pripadnost trditvi in pritrjevalcu..

Če pa mu ne pritrdiš tudi v njegovi neobzirnosti, te odbije v nasprotnika. Zahteva usmiljenje, čeprav je nepravichen...."

"Saj to ni prijatelj, "zadoni v meni" to je le navijač, istomišljenik. Pripadnost isti ideji, istemu cilju, isti kasti, istemu klubu, isti zastavi, isti tituli, istemu križu, polmeseču ali kateremukoli maliku, mu je pomembnejša kot pravičnost...."

*"Pravi prijatelj," me izbije **Anonimus** iz zapažanja "...nikoli ne prestopi na eno stran, na nobeno stran. Nikomur ne postane nasproten, nikogar ne zavrže, tudi če se z njim ne strinja. Ne pozna omejene pripadnosti; ne ukazuje nikomur in nikogar ne zadovoljuje; zato ne pritrjuje slepo, ni suženj sočutja..."*

" ni suženj sočutja...?"

Z občutkom odpora se zagledam v svoj slep, nerazmišljeni skok
v pretep, v pripadnost, v boj za prijatelja....

...strese me šok...

...jeza in sočutje pripadnika v meni se raztopita v žalost nad
pretepom...

...

*"A tik pred koncem sveta " razlaga **Anonimus** nečustveno
dalje, " je bila zamrla tudi pripadnost sočloveku. Obstajali so
le še poslovni, koristni partnerji, združeni v istem cilju,
dobičku. Zaznavali so le še lastno lakoto, sledili lastno korist..
A korist je bila le ideja o osebni varnosti, usmeritev v človeški
glavi, ki naj bi ga pripeljala do sreče; a odvedla ga je v
vzdušje izkoriščanja in vojno."*

"Pripadnost!" mi kapne

*"Slepota pripadnosti je sočutje človeka omejila v zaprt krog
pripadnikov. Človeku je vzela svobodo pravične presoje.*

*Rodilo se je takoimenovano prijateljstvo; a tudi sovraštvo do
do nepripadnika...."*

Spoznanje me udari kot z bičem.

"Rojstvo večvrednosti pomeni začetek umiranja prijateljstva.

*Smrt enakovrednosti pomeni rojstvo in začetek vzvišenosti in
ponižnosti. Začetek slepote. Začetek krivice. Capljanje..."*

Lastne besede me zasekajo v sredino duše.

Obup me odnaša.. "A korist..."

...spoznanje me zvrta v meglo...

...v megli zagledam gručo igrajočih se otrok....

Prepoznam nas. Spomnim se...

...

Tedaj smo bili pravi prijatelji.

Bili smo enakovredni v igri in pri delu. **Vsi** smo bili '**mi**'.
*Eden med nami si je ustvaril družino; in v njegovi glavi se je
zgodila sprememba. Družina je postala pomembnejša od nas
prijateljev; prijatelji smo zanj postali znanci.*

Potem je spoznal tistega V... Postal je šef; in pričel tuliti z volkovi. Šefi so postali njegova "družina", njegov krog dobičkolovske pozornosti. **Družinski člani** so zanj postali znanci; in **prijatelji** smo se v njegovih mislih in upoštevanju oddaljili v 'one tam', v številke, v **tujce**.

...

"Korist je rodila krutost, zamorila človekovo sočutje," plane vame spoznanje. "Pohlep je izkoristil tudi prijatelja.

Najprej živali, potem rastline, in na koncu še sočloveka."

"V koristolovcu je bila ljubezen umrla." me zledeni **Anonimus**.

"Ostal je popolnoma sam, osamljen prijatelj svoji lastni nečimrni podobi, svoji lastnini, svojim dosežkom, svoji koristi...; v borbi s vsem obdajajočim..."

"Človek se je zgubil v lastni glavi, "me prešine" odtujil okolju, celo telesu, le korist, ideja..."

"Človek je sprejel usmeritev v lastna nebesa za svoje vodilo.

Izkoriščevalsko vzdušje mu je postalo vsakdanje, normalno.

Slepo je pričel častiti korist, prikimavati koristi; in izkoriščati 'manjvredne'. Postal je kaplar..."

"Kaplar ?" me strese nerazumevanje.

"...človek, ki ne razmišlja sam; sluga, ki vladarja brezpogojno uboga, a zaničevane izkorišča, podrejene zatira....

Logika koristi, vzdušje brezobzirnega izkoriščanja, je postalo vzdušje človeštva..."

"Ali to pomeni, " se zgrozim "da je korist postala vladar človeku; in s tem vladar Zemlje? Da na zemlji sploh ni človeka, ki bi vladal modro? Da so tudi vsi vladarji le običajni kaplarji, sužnji koristi in tirani izkoriščanim? Da obstajamo le kaplarji in sužnji, a absolutni vladar nam je brezosebna, nečloveška korist?"

Misel mi zastane.

Začutim val usmiljenja in obupa:"A tudi tisti, ki mislijo, da vladajo, ne vidijo svoje ujetosti, sužnosti..."

"Poglej vse te oči!" plane vame **Anonimus**; in brezdušje
tisočerih pogledov mi omrtvi misli
"slepe so. Vidijo le svojo lastno pomembnost in lastno korist.
Pripadnost dobičku jim je obzirnost zaprla v kletko
brezobzirnosti do tujega.
Ne občutijo več zunanje. Niso OBčutljivi. Čutijo le tisto znotraj.
Sebe. Pohlep. Izdvojili so se od preostalega sveta..."
"Ne vidimo ven..."mi kljune v brezdušje.
Oblije me žalost in usmiljenje.
"Pripadnost je zahtevala podreditev skupini;
koristolovci..." je neusmiljen **Anonimus** "...pa so zahtevali
podreditev le sebi, svoji lastni koristi...
Podreditev njihovi vzvišeni pomembnosti in dobičku je bila
postala merilo, vrata v njihovo prijateljstvo, v njihovo
velikodušno obzirnost, v njihov lastni raj, kjer so se počutili
bogovi, vredni več kot drugi. Predpostavili so le sebe. Vsi drugi
so v njihovih očeh postali manjvredni. Tujci. Zaničevali so jih.
Sebi so sodili pogačo, a drugim določali drobtinice..."
Zalije me žalost.
"Ne sočutimo tuje bolečine," zaslišim bolečino capljajočih.
"...čutimo le bolečino svojega pomanjkanja in svojega
razočaranja. Pred celoto smo postavili svojo lastno izpolnitev,
zato smo izgubili občutljivost, celostni vpogled modrosti,
ljubezen... Postali smo sebi edina zvezda vodnica..."
"Ta zvezda zablode jim je ujela in omejila pozornost." me
Anonimus spomni na slepa očesa. "...Za to zablodo so hiteli v
sebi izbrana NEBESA, in bolečinski prag lastnega užitka in
nezadovoljstva jim je bilo merilo za okolje. To merilo jih je
prignalo skozi vrata prevare v..."
Obet večnega capljanja
mi vzbudi nevzdržen obup.
Vprašanje me zadane v sam center nevzdržnosti.
"Zakaj jim nihče ne odpre oči? Zakaj jim nihče ne pove o
celotni prevari?"

...
Pred očmi mi zasijejo slepe oči izgubljenega prijatelja, slepe
oči D-ja; nato zagledam očeta. Avto se oddaljuje...
"Očeee," me zavrti v spiralo. " Počakaj! Prisluhni..."
Začutim, da me zmanjkuje v vrtincu...

5

*Začutim, da se prebujam.
Odprem oči.
Pogled mi skozi okno ujame vejo znane mi češnje.
"Doma sem!" prepoznanje umiri vprašanje.
Oddahnem se. "Sanjalo se mi je."
Od zadaj se vtihotapi dvom;
in prijetno čivkanje vrabčkov se raztopi v vprašanje.
"...ali pa se mi sanja zdaj?"
Zmeden sem.
"Je sodni dan že minil,
ali je,
ali prihaja?
Ali pa so vse skupaj le sanje?"
Nič več mi ni jasno.
Zaprem oči.
Začutim skozi zaprte veke, da se premikam. Občutek imam, da
počasi capljam. Skupaj z drugimi. Že celo večnost.
Nenadoma se mi zazdi, da mi pogled priteguje dogajanje nekje
gor, nad mano. Poskušam obrniti oči, a ne gre. A vse bolj me
obrača.
Nekdo proti meni steguje svojo roko.
Srce mi vzdrhti v življenje.
Prepoznam ga.*

"Očeee..... ""

Solza mi zaliva, čisti in odpira oko.
"Siiin!" *zaslišim v ušesih očetov glas.*

...in...

.... zagledam očeta, kako privezuje
otrokovo nogo z drobno nitko k češnji pred hišo.
Otrok se mu ne more upreti.
Premajhen je.
Le tiho joka.
Ne razume, zakaj???,
ko pa je tako lepo med bilkami in na drevesih. Ne razume
očetovega strahu. Potepati se je ja tako lepo...Saj mu pot
domov vedno pokaže lakota.
Ne bo se zgubil.

Ko se oče opoteče v hišo, otrok v obupu zahlipa.
"Zapušča me.

Odhaja proč, ne meni se za mojo bolečino ujetosti.."
Vidim, kako se OBEMA trgata srca.
Čutim, kako OBA vleče, da bi zbežala proč, ven iz ujetosti....
"Zvezan! Ujet!"
me trese panika.

"Nitka!" Skozi solze se zagledam v strašno verigo, ki mi jemlje
svobodo. Zgrabim in hočem potegniti, saj vem, da lahko
pretrgam; saj vem, da sem že dovolj močan,
A roka se mi ustavi.
Ne upam. Ne razumem.

Strah me zgrabi: "Očeeee...Neeeee..Zakaj me ne maraš...?"
Zatulim na vse grlo v nemočnem obupu...pa četudi zve vsa
vas...

Dobro srce sosedove tete
mi hlipajočemu prinese košček čokolade. Da bi pozabil na
nitko. Da me potolaži.

V obupu ne morem dojemati.

"Izgiiii...!" razležem svoj krik.
"Oče me je zapustil, ti pa mi ga hočeš nadomestiti s čokolado."

.....
"Privezal te je," zaslišim Anonimusa, "...ker je edino le-to vedel storiti, da te, potepinčka, zadrži doma, kajti zastraševanje te ni ustavilo. Cvetovi rožic, veje dreves, murni in veverice so bile zanimivejše. A da bi raziskoval s tabo, ni imel nikoli časa.

Moral je postati....poskrbeti.....

A dal ti je spoznati stanje ujete, nesvobodne duše. Svoje duše.
In uprl si se temu stanju;
zato nikogar nikoli nisi hotel zvezati, in nikoli se nisi pustil zvezati. A zvezal si se sam.
V odpor in upor proti očetu."

...

Zagledam se vstopati pred očetovo sodbo.

Že v naprej vem, da jih bom spet slišal. Besede.Besede.
Vem, da ve, da sem šprical šolo.

A morali smo se posloviti, saj je prijatelj odhajal v vojsko.
En teden smo popivali, a bil je dober žur. Ni mi žal!

Malo bomo spet skakali okrog mize, pa bo minilo. Malo se razbesni, potem pa spet pozabi name...

"A saj mu v resnici nisem mar," si govorim.

"Saj me ne upošteva. Nikoli nima časa zame. Nikoli me ne poišče, razen ko moram opraviti 'sinovsko dolžnost'. Nikoli me ne vpraša..nikoli mi niti ne prisluhne...Vedno le ukazuje.

Boli ga le njegova vzvišena samopodoba, njegova čast in pomembnost...

Mene opazi tako ali tako le tedaj, kadar je nekaj narobe, a narobe je vse, kar ni po njegovem..."

Klubovalno se zazrem v jezen obraz, ki bo zdaj zdaj začel bruhati nauke o smislu življenja...

"Pa kaj..."

Saj je vse brez smisla." se zaščitim pred napadom.
...ko me ukoplje njegovo oko...

Velika solza mu polzi preko obupanega lica.
"Kaj se dogaja s tabo, sin?" se prebije vprašanje iz
hlipajočih obupa. Iz kupa nesreče, skrušenega v nemoči se
izvije: "Ne vem več..."

"Oče joče..." me strese. "Zaradi mene." mi šine spoznanje.
"Ni mu vseeno...."

Val brezmejnega veselja, kesanja, obupa in solz me zalije;
in me tulečega odnese iz sobe;
a obstanem kot uklet.

"Solza v očetovem očesu ti je rešila življenje."

Zadoni **Anonimus**. "Njegova solza obupa nad seboj in nad
tabo, je v tebi vzbudil žarek upanja in solzo sočutja..."

Prisluhni.

Prisluhni pomenu zgodbe, ne besedam..."

Prisluhnem

*v
davnino...*

Ustvarjalnost je bila ustvarila človeka
Postavila ga je za gospodarja zemlje, rastlin, živali,
da se nauči svobode, modrosti, ljubezni, da se nauči na zemlji
biti gost, ki ljubi svojega gostitelja, Zemljo.
Na pot k vzdušju prijateljstva mu je za popotnico dala koš
znanja, strah pred nepoznanim in svobodno pozornost.

V strahu pred nepoznanim je človek s pomočjo omejenega
znanja začel hoditi po poti znanosti; a bolj je s svojim znanjem
obvladoval svet okoli sebe, bolj je strah pred neznanim v njem
umiral. Postajal je vzvišen nad naravo; in oko zaznavanja in
spoznavanja se mu je zapiralo. Bolj ko je zaupal lastni poti v
varnost, manj je imel stika z ustvarjalnostjo. Znano mu je
pričelo pomeniti varno; in znana varnost je človeku ujela
pozornost. Zagledal se je v minulo. Pričel je prepoznavati in
zahtevati le že znano."

Začutim pljusk skozi možgane:

"Torej je znanje ta 'goljufiva kača', ki je človeka zapeljala v slepoto?"

"Znanje " *zadoni Anonimus*. "je darilo ustvarjalnosti, kot je človek darilo človeku samemu, a če ga uporablja koristolovska zavest....

Znanje je človeku pred koncem sveta omogočalo življenje v raj, a pozabil je bil na sožitje, soglasje; in iz glave mu je ukazoval le njegov lastni glas, glas obljube, zaobljube, koristi.

Pozabil je bil na dobro, celo najboljše mu ni bilo več dovolj dobro. Hotel je še več. Hotel je biti prvi v NEBESIH...."

"V borbi za najboljše smo postali najslabši..., polmrtvi capljamo...Uničuje nas lastna vzvišenost in lasten pohlep, pohlep po vladanju, pohlep po ugodju, pohlep po najboljšem, pohlep po nebesih....a le zase," zaslišim lastne misli.

"Vzvišeni znalec" nadaljuje Anonimus "...se je bil ujel v mehur prepoznavnega; in prezrl je še neznano. A strah pred neznanim je umrl, ne z rojstvom znanja, temveč z rojstvom avtoritete moškega, z rojstvom okolico navidezno obvladujočega slepca, prevzetnega mačista, ki misli, da obvlada; in zato hoče nadzorovati podrejeno in vladati 'manjvrednemu'.

Kajti

ustvarjalnost je bila ustvarila
moški in ženski rod, očeta in mati.

Obema je dala sposobnost spominjanja in pozornost,
sposobnost zaznavanja okolice in sebe.

Dala jima je v šolo dva otroka, sina in hči.

Mati ju je negovala, lovila vsak njun gib in ju varovala.

Pozorno in z občutkom je vzgajala otroka. Sočutila je tako bolečino kot radost otrok; in postala je OBČUTLJIVO bitje.

Oče je 'lovil' vsak gib živali;

in postal močan, preračunljiv, neobčutljiv, v plen OSREDOTOČEN lovec. Še doma je večinoma le sanjal o lovu.

Vse živali je 'videl' le kot mrtvo, hrano, in se veselil lova, krvi plena, 'smrti', blagostanja. Obvladoval je lakoto in udobje.

Postal je samozavesten. Njegova moč in znanje sta v dom
prinašala varnost in hrano; postal je ponosen nase.
Toda poredko se je vračal z lova domov.
Zato je svojo družino slabo poznal.
Prevzeten je sebe oklical za **VEČ**, ker je poveličeval sebe, svoj
delež doprinosa družini, mater pa je ponižujoče klical **MANJ**.
Zahteval je od matere in otrok spoštovanje, slepo uboganje
njegovemu znanju, njegovemu ukazu.
Oče, moški rod je postal avtoriteta.
Mati je krivico podcenjevanja molče prenašala, kajti proti očetu
je bila šibka; in morala je skrbeti za otroka.
Prvorojeni je bil **sin**.
Imenovali so ga
VEČ + MANJ.
Od staršev
je podedoval njun medsebojni odnos.
Po očetu je nasledil **vzvišenost**
po materi pa **ponižnost**.
Posnemal je oba; in postal je podoben obema.
Čutil je materino spoštovanje očeta in očetovo vzvišenost; zato
je očeta pričel častiti. Očetova beseda je zanj postala božja
beseda, zakon.
Čutil je tudi očetov podcenjevalni odnos do matere, in materino
podložnost očetu, njeno ponižnost, zato se je očeta bal. In ker je
očeta istočasno častil, je mater pričel zaničevati.
Toda bil je bolj zvit od očeta, lovca.
Ni več lovil divjadi po gozdovih. Udomačil je divjad; in postal
živinorejec. Pričel je izkoriščati živali.

--

Drugorojena
je bila **hčerka**.

Imenovala se je *neVEČneMANJ*,
kajti podedovala NI NIČ,

kar sta bila starša dala že prvojenemu sinu, kajti bratov
zaničevalni odnos do matere jo je prizadeval in žalostil.
NEvečNemanj Ni zaničevala matere in ni poveličevala očeta.

Ni se počutila manj od očeta VEČ, niti se ni počutila več od
matere MANJ. Čutila se je enakovredno bratu, materi in očetu.

Postala je samozavestna kot oče in občutljiva kot mati.

Neobremenjena, svobodna v odnosu in zaznanju sveta, je
pričela zopet občutiti živost cvetlic, lepoto okolja in odkrivati
neznano, neprepoznano ustvarjalnost. Očetove lovske trofeje in
bratove izkoriščane živali so ji pričele vzbujati solzo usmiljenja
do ubijanih in mučenih živali,
zato je postala prijateljica živali, poljedelka.

Tako 'bog' kot oče kot mati so se veselili rasti sebi
enakovrednega, svobodnega, občutljivega otroka;
toda VEČ+MANJ je opazil, da sestra ne spoštuje očeta in ne
zaničuje mater, da ne jé, kar je prinašal oče.

Sestrino nepokoravanje očetovi volji se mu je zdel nezaslišen
greh, ponižanje očeta, zato je 'z dobrimi nameni', da bi odstranil
'greh' s sveta in zadovoljil očeta, ubil svojo sestro.."

Zalije me val žalosti, usmiljenja in sočutja.

*"Ubogi VEČ+MANJ. Hotel si dobro; a nisi vedel. Greh si
naredil, da bi se prikupil očetu. Hotel si ugajati in zgubil si
merilo...."*

*Uboga neMANJne VEČ. Želja brata po nagradi, po očetovi
pohvali, po zadovoljitvi očetove volje, ti je vzela življenje..."*

Pogrezam se v tiho žalost.

*"Slepa prevzetnost očeta je ponižala mater, ponižala
občutljivost, pohlep pa je ubil občutljivost, ustvarjalnost....."*

...strese me...

...spomnim se...

*"Zapovedano je bilo: **spoštuj očeta in mater;**
a oče sam ni spoštoval matere. Moški je prezrl žensko."*

"Tudi oče in mati sta umrla," spet zadoni Anominus, "...od žalosti za izgubljenim otrokom. Na svetu je ostal le rod VEČ+MANJ, rod častilcev očetove 'božje' avtoritete, rod razpetih med dobro in slabo, med skromnostjo in požrešnostjo. Izgubil je 'Kajnov rod' mero, zaupanje in ustvarjalnost. Bega sem ter tja, ujet med zaničevanje in vzvišenost. Slepi sledilci 'svetega'..."

...Obžalovanje, žalost in upanje me zapolnijo do roba...

*zaslišim capljati
tisočere slepe oči..*

...pričujem razumeti, kaj mi govorijo...

"Še danes vlada avtoriteta moškega, ki podcenjuje žensko in otroke.

Tradicija medsebojnih izkoriščevalskih odnosov nas še naprej kroti v očetovo 'suženjsko' postavo, v podrejenost (^{under} ^{standing}) avtoriteti: očetu, vodji, božjemu služabniku. Napuh očeta nas še vedno ubija v nerazmišljanje, 'stisne' v neustvarjalnost. Pripadnost nas še vedno vodi v sovražnost do neizbranih, do tujcev. Pohlep nas vzgaja v brezčutne morilce, v pokorne vojake, v podkupljive kaplarje, v prevzetne generale; a zase zahteva privilegij ukaza, ugodja in imuniteto, saj ga je strah izkoriščenih soljudi-sootrok...

in vsakega, ki ni tradiciji pokoren, slepi križajo...."

....nemoč capljajočih mi postaja neznosna

...nenadoma me prešine..

"Zakaj....?? Zakaj jih je, slepe, stvarnik zapustil?"

"Zakaj vsem slepim ne pomaga....?"

...v meni se razleze

tihota....

"Na začetku stvarjenja stvarstva je stvarnik ustvaril nebo in zemljo, vodo, rastline in živali. Vse je izžarevalo in izvrševalo njegovo voljo, nič ni bilo, kar ni bilo on in kar se ni zgodilo na njegov migljaj. Vse mu je bilo brezpogojno pokorno;

a igranje z lutkami postane dolgočasno, če si sam.
Bil je sam, osamljen vladar,
brez družbe sebi enakovrednega. Monolog ga je dojščasil.
Pogrešal je dialog.

Zaželel si je brate in sestre, prijatelje, ne enake, temveč
enakovredne a drugačne. Želel je ustvariti samostojna bitja,
neujeta v podrejenost njegovemu ukazu, bitja, ki ne bodo
sužensko klečeplazila pred njegovo veličino in ne bodo
izkoristila njegove radodarnosti. Zaželel si je bitja, ki bodo
lahko sočutila njegovo osamljenost vladarja.

A enakovrednega, svobodnega sočloveka
se ne da ne želiti in ne zaukazati,..."

"Ne da se ga zmeriti in ukalupiti po sebi,"
mi šine skozi zavest. "Kajti ako zmeriš?....." zgrozijo me slepe
oči capljajočih.

"...Ne da se ga kupiti ne z obljubo
niti z darilom. Ne da se ga ujeti ne na besedo niti na korist. Ne
da se izsiliti ne z grožnjo niti z bolečino. Ne da se ga podrediti,
mu ukazati..."

In ker prijatelju ne moreš ukazati, lahko stvarnik le čaka
svobodne, da pridejo sami..."

"Osamljeni vladar..." *se mi zasmili.*

"Kot mi vsi...." *me strese cepetanje slepih nog.....* "vsi smo le
odtujeni, osamljeni otroci..."

"Stvarnik" *me ukoplje Anonimus,*

"si ne želi na ukaz čakajočih sužnjev, stvarnik hrepeni po
prijateljih, po bratih. Človeku je namenil svobodo, zato vsakdo
lahko k njemu pride le sam, svobodno, kot dober prijatelj."

"Bratu" *nadaljuje Anonimus"*

ne moreš dati ne manj in ne več, kot imaš sam, zato je človeku
dal lahko le sebe. Ustvarjanje in stvarstvo. Da ga spoznava.

Da se spoznava. VSE.

Več kot sebe človeku ni mogel dati.

In VSE se mu je, človeku, dajalo in se kazalo."

zajame me občutje lepote

"Vse kar je človek videl, je bilo del ustvarjanja in stvarstva, vse kar je jedel, je bilo del obeh, sam človek je delček vsega; kajti vsi smo stvarstvo; vse smo stvarnik. Smo.."

Za trenutek vidim pred sabo množico plezajočih drug čez drugega na prestol, množico praznujočih pred posledno sobo, pred vhodom v NEBESA.

"A ljudje se iščejo na tablah nad vrati, na vrhu stopnic moči in pomembnosti..." *Pred očmi se mi zvrstijo vse vojne, ki vem zanje iz zgodovine in današnja bitka za dobiček.* "...kjer ukazujejo ubijanje nas ljudi 'v imenu KoRISTi'..."

"Kogarkoli so ubili," je trd **Anonimus**,
"so vedno ubili sebe in ranili njega....In kadar ga ranijo, stvarnik joka..."

v ušesih mi zazveni zvonec

"Ranjen in osamljen stvarnik joka..."

Odkrijte me strese v zmes strašne žalosti, usmiljenja in zaupanja; in zaslišim svojo nevero, nelogiko: "...človek pa svojo solzo skrije. Sramuje se je. Sram ga je jokati. Sram ga je biti....VSE"

.....
".....haaaa"

iz oddaljene bližine vdere vame prijateljev glas, in zaseka osamljeni klic:

"Le kam ste vsi prijatelji šli?"

Poznam le še volkove, priliznjence in ovce..."

.....
".....Mihaaa"

"Pravega prijatelja ..." *zadoni Anonimus kot trbenta v ušesu*
" ne moreš pridobiti.. Pravi prijatelj lahko le siiii..."

...
"Siiiiin!"

zaslišim v ušesih očetov glas.

Glas me vrže v prebujenje.

Iz hodnika kliče oče: " Vstani! Prijatelj je na telefonu..."

...zabrni mi v glavi...

Vrže me pokonci.

V hitenje vpade spet očetov glas:

"Jaz moram iti. Mudi se mi v..."

Pretrse me upanje.

" Ne odidi! Počakaj! "zaslišim svoj glas

"...da ti povem svoje sanje..."

knjige istega avtorja:

Ali sem živ mrtvec;
ali sem živo človeško bitje? (1991)
Zakaj vojna? (1992)
Ugovor vojni (1993)
Moč besed (1995)

uredil
in ovil jaka modic
tiskal cicero
sanjal
in samozaložil miha jensterle

1996
no©

Kdo je Anonimus?

Ljudje se nismo ustvarili sami, kot tudi živali, rastline, zemlja niso delo človeka. Torej je celotno stvarstvo 'delo' NEZNANEGA, energije, ki je človeški razum ne razume. To NEZNANO, ki s potresi in poplavami in neurji dokazuje človeku njegovo majhnost in neMOČ, so ljudje poimenovali STVARNIK, BOG, nepredstavljivo, brezimno, Anonimus... Zavestnost neprestane prisotnosti te neimenljive moči, je takoimenovani 'strah božji', ki človeka od nekdanj učil skromnosti.

A človek, bolj in bolj obvladujoč okolje, je pričel zaupati v svoje znanje. 'Strah božji' je v njem zamrl. Človekovo lažno prepričanje, da njegovo vedno omejeno znanje lahko obvlada obdajajoče, torej Boga, je vzrok njegove slepote.. NEupoštevanje Neznane je vzrok ČLOVEŠKEGA NAPUHA; vzvišenosti nad obdajajočim, nad naravo..

Vedno me je motila MOŠKA LOGIKA vseh vladajočih religij. Vse cerkvene hierarhije so izključno moška domena, ženske v hierarhičnih lestvah religij ne obstajajo. Recimo, po izraelski religiji je ženska, Eva kriva za vse, in pomembni so le očetje in sinovi, skratka moški. V Bibliji piše npr. Noe je imel tri sinove. Ženska se dolgo, dolgo po Evi sploh ne omenja. Je popolnoma prezrta, brezpravna, nepomembna, razen kot strežnica užitek in o'bjekt' za razplod vrste. In takšen, kot je bil v glavi, takšen je bil tudi dejanski odnos moškega do ženske.

Mi vsi smo pogojeni z moško logiko. Svet danes ceni MOŠKO DUŠO: neobčutljivost, celo krutost do okolja, osredotočenje v

cilj, povečuje zmago in zmagovalca; a prezira ŽENSKO
DUŠA: občutljivost, pozornost, strah, **SOLZO**.

Solza sočutja je edino zdravilo temu jeznemu svetu, ki, če
pogledamo poročila medijev, stoji zopet na robu svetovnega
kaosa.

Ljudje jokajo le, ko se smilijo sebi. A ta solza le pogloblja
bolečino obupa tega sveta. Strah; iskanje varnosti in s tem
vojno.